III.

(Drugi akti)

EUROPSKI GOSPODARSKI PROSTOR

DELEGIRANA ODLUKA NADZORNOG TIJELA EFTA-e br. 049/22/COL

od 9. veljače 2022.

o odobrenju triju odstupanja koja je zatražila Kneževina Lihtenštajn povezanih s člankom 30., člankom 36. stavkom 2. i točkom 1.1.3.6.3.b Priloga 5. lihtenštajnskom Pravilniku od 3. ožujka 1998. o cestovnom prijevozu opasnih tvari, na temelju članka 6. stavka 2. točke (a) Direktive 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari [2022/1984]

NADZORNO TIJELO EFTA-e,

uzimajući u obzir Akt iz točke 13.c poglavlja I. Priloga XIII. Sporazumu o EGP-u,

Direktivu 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari („Direktiva”),

kako je izmijenjena i kako je prilagođena točkom 4. podtočkom (d) Protokola 1. uz sporazum o EGP-u i uzimajući u obzir članak 5. stavak 2. točku (d) Sporazuma o nadzoru i sudu te članak 1. stavak 1. točku (c), članak 1. stavak 2. i članak 3. Protokola 1. uz taj sporazum, a posebno članke 6. i 9. Direktive,

uzimajući u obzir odluke Stalnog odbora br. 3/12/SC i 4/12/SC,

budući da:

1. **POSTUPAK**

Dopisom Tijelu od 20. prosinca 2013. ([1]) lihtenštajnska vlada zatražila je četiri odstupanja na temelju članka 6. stavka 2. točke (a) Direktive. Odstupanja kako ih je zatražio Lihtenštajn utvrđena su u člancima 29., 30. i 36. te u Prilogu 5. Pravilniku od 3. ožujka 1998. o cestovnom prijevozu opasnih tvari (LR 741.621, kako je zadnje izmijenjen) ([2]) („Pravilnik”).

Za pomoć pri tom procjenjivanju Tijelo je angažiralo društvo DNV GL AS („DNV”) da procijeni hoće li zatražena odstupanja biti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 6. stavku 2. točki (a) Direktive, posebno vodeći računa o svim mogućim i stvarnim rizicima koji proizlaze iz odstupanja, o tome hoće li odstupanja dovesti do niže, više ili jednake razine sigurnosti te o utvrđivanju mogućih mjera za smanjenje rizika ([3]).

Nakon procjene odstupanja koja je zatražio Lihtenštajn Tijelo je zaključilo da se samo odredbe u člancima 30. i 36. te Prilogu 5. Pravilniku smatraju odstupanjima u smislu članka 6. stavka 2. točke (a) Direktive, dok se članak 29. Pravilnika, koji se odnosi na eksplozive u jednom otvorenim prijevoznim ambalažama, ne smatra odstupanjem.

([1]) Dok. br. 694300.
([2]) *Verordnung über den Transport gefährlicher Güter auf der Strasse* – VTGGS.
([3]) Dok. br. 709161.

Nakon savjetovanja s Odborom za promet EFTA-e Tijelo je donijelo Odluku kolegija 30/15/COL, kojom se odobravaju odstupanja za tri odredbe koje se smatraju odstupanjima. Odobrenje je dodijeljeno za razdoblje od šest godina počevši od 27. siječnja 2015.

Dopisom od 8. ožujka 2021. ([4]) lihtenštajnska je vlada zatražila odobrenje za odstupanja na temelju Pravilnika, koja su navedena u članku 30., članku 36. stavku 2. i poglavlju 1.1.3.6. točki b Priloga 5. Pravilniku, a odgovaraju odstupanju koje je Tijelo odobrilo Odlukom kolegija 30/15/COL. Odstupanja se odnose na prijevoz eksploziva, poduzeća za pregled cisterni, posebno stručno osposobljavanje vozača odnosno cisterne na gradilištima.

U skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive, ako država EFTA-e koja je članica EGP-a zatraži produljenje odobrenog odstupanja, Tijelo je dužno preispitati taj zahtjev. Ako nisu bile donesene nikakve izmjene Priloga I. odjeljka I.1., Priloga II. odjeljka II.1. ili Priloga III. odjeljka III.1. koje bi utjecale na predmet odstupanja, Tijelo u skladu s postupkom iz članka 9. stavka 2. obnavlja odobrenje za daljnje razdoblje od najviše šest godina od datuma odobrenja, pri čemu se to razdoblje utvrđuje u odluci o odobrenju.

Budući da je Lihtenštajn podnio zahtjev nakon datuma isteka iz Odluke kolegija 30/15/COL, članak 6. stavak 4. ne primjenjuje se čak ni ako je zahtjev po svojem sadržaju identičan onome koji je Tijelo odobrilo tom odlukom. Zahtjev se stoga mora procijeniti u skladu s postupkom iz članka 6. stavka 2. Direktive. Neovisno o tome informacije koje se odnose na Odluku kolegija 30/15/COL, kao što je procjena rizika koju je proveo DNV, i dalje su relevantne za tu procjenu.

2. **PROCJENA**

Člankom 6. stavkom 2. točkom (a) Direktive propisuje se da „[p]od uvjetom da nije ugrožena sigurnost, države članice [EGP-a] mogu zatražiti odstupanja od Priloga I. odjeljka I.1., Priloga II. odjeljka II.1. i Priloga III. odjeljka III.1. za prijevoz malih količina nekih opasnih tvari unutar njihovog područja, izuzimajući tvari koje imaju srednju ili visoku razinu radioaktivnosti, pod uvjetom da zahtjevi za takav prijevoz nisu stroži od uvjeta navedenih u tim prilozima”.

U skladu s člankom 6. stavkom 3. Direktive odstupanja vrijede tijekom razdoblja od najviše šest godina od datuma odobrenja, s tim da se to razdoblje utvrđuje u odluci o odobrenju.

U skladu s člankom 9. Direktive te kako se dodatno propisuje odlukama Stalnog odbora br. 3/2012/SC i br. 4/2012/SC, Tijelo je dužno dostaviti nacrt odluke koju treba donijeti Odboru za promet EFTA-e. Odbor za promet EFTA-e dužan je dostaviti mišljenje o nacrtu u skladu s člankom 3. odluke Stalnog odbora br. 3/2012/SC.

U skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive cestovni prijevoz opasnih tvari treba odobriti „ako je u skladu s uvjetima utvrđenima u Prilogu I. odjeljku I.1., Prilogu II. odjeljku II.1. ili Prilogu III. odjeljku III.1.”.

Prilog I. odjeljak I.1. Direktive sadržava odredbe o primjenjivosti priloga A i B Europskom sporazumu o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari (ADR) ([5]).

Prilog A dijeli se na sedam dijelova. Dio 1. sadržava opće odredbe, dok dijelovi 2. i 3. sadržavaju klasifikaciju i popis opasnih tvari. U dijelu 4. utvrđuju se uvjeti pakiranja i upotreba prijenosnih spremnika, u dijelu 5. utvrđuju se postupci otpreme, u dijelu 6. utvrđuju se zahtjevi za izradu i ispitivanje ambalaže, a dio 7. sadržava odredbe o uvjetima prijevoza, utovara, istovara i rukovanja.

([4]) Dokument br. 1185764.

([5]) Europski sporazum o međunarodnom cestovnom prijevozu opasnih tvari, zaključen u Ženevi 30. rujna 1957., kako je izmijenjen.

U Prilogu B dijelu 8. utvrđuju se zahtjevi za posadu vozila, opremu, prijevoz i dokumentaciju, a u dijelu 9. utvrđuju se zahtjevi povezani s konstrukcijom i homologacijom vozila koja prevoze opasne tvari.

Tražena odstupanja identična su onima koje je Tijelo odobrilo 2015. Osim toga, mjere za smanjenje rizika koje je proveo Lihtenštajn i dalje su na snazi. Tijelo stoga zaključuje da se odstupanja mogu u dovoljnoj mjeri procijeniti na temelju informacija koje se odnose na Odluku kolegija 30/15/COL, uključujući procjenu rizika koju je proveo DNV.

2.1. **Članak 30. VTGGS-a**

U dopisu od 8. ožujka 2021. lihtenštajnska vlada opisala je odstupanje na sljedeći način:

„Člankom 30. stavkom 1. točkom b VTGGS-a omogućuje se odstupanje u pogledu označivanja vozila. Narančaste oznake na prednjem i stražnjem dijelu vozila moraju biti u skladu s poglavljem 5.3.2.1.1. ADR-a, no ne trebaju sadržavati identifikacijski broj opasnosti.

Člankom 30. stavkom 1. točkom c VTGGS-a vozača se oslobađa posebnih zahtjeva za osposobljavanje predviđenih poglavljem 8.2. ADR-a. Međutim, vozač mora proći osposobljavanje za poduzeća za pregled cisterni. To osposobljavanje pruža CITEC (švicarsko Udruženje za zaštitu voda i sigurnost cisterni), a sastoji se od trotjednog tečaja te od tečaja za obnovu znanja koji se pohađa svakih pet godina, u okviru kojih se vozače osposobljava u svim potrebnim aspektima koji su relevantni za sigurnost i okoliš, kao što su oni koji se odnose na čišćenje, ispitivanje i popravak cisterni. Po završenom osposobljavanju polaznicima se dodjeljuje savezna potvrda o stručnosti u području sigurnosti cisterni ([6]).

Konačno, člankom 30. stavkom 2. VTGGS-a predviđa se da su cisterna i vozilo kojim se ona prevozi izuzeti od zahtjeva povezanih s konstrukcijom, opremom i nadzorom koji su utvrđeni u poglavljima 4.3., 4.4., 6.8., 6.9. i 9.1. ADR-a."

DNV je u svojem izvješću procijenio mogućnost povećanja rizika nakon nezgoda do kojih može doći za vrijeme prijevoza javnim cestama, kao u slučaju sudara, vožnje izvan cesta i izlijevanja tereta. DNV je zaključio da se rizik u tim situacijama ne bi povećao pod uvjetom da vozači prođu stručno osposobljavanje CITEC-a.

2.2. **Članak 36. stavak 2. VTGGS-a**

U dopisu od 8. ožujka 2021. lihtenštajnska vlada opisala je odstupanje na sljedeći način:

„Tom se odredbom omogućuje prijevoz opasnih tvari razvrstanih u klasu 1 ADR-a (eksplozivne tvari i predmeti) u količini koja premašuje dopuštene količine predviđene poglavljem 1.1.3.6. ADR-a. Međutim, to se omogućuje samo pod strogim uvjetom da vozač posjeduje dozvolu za eksplozivna sredstva (*Sprengausweis*), odnosno da je prošao posebnu obuku za stručnjake u području eksploziva. Osposobljavanje kojim se osobi omogućuje da dobije takvu dozvolu specijalizirano je osposobljavanje za osobe koje rukuju eksplozivima, koje nadilazi uobičajeno osposobljavanje za prijevoz opasnih tvari i jamči visok standard sigurnosti. Osim toga, takvim se prijevozom mogu prevoziti samo eksplozivi i pirotehnička sredstva za koje je dodijeljena navedena dozvola.

Iz tih se razloga iznimkom predviđenom u članku 36. stavku 2. VTGGS-a ne ugrožava sigurnost, te Lihtenštajn želi zatražiti odstupanje u skladu s člankom 6. Direktive."

DNV je u svojem izvješću zaključio da se u slučaju odobrenja odstupanja rizik ne bi povećao, pod uvjetom da je dozvola švicarskog Saveznog ureda za stručnu izobrazbu i tehnologiju (BBT) jednakovrijedna osposobljavanju u području ADR-a za vozače.

([6]) *Spezialistin für Tanksicherheit mit eidgenössischem Fachausweis.*

2.3. **Poglavlje 1.1.3.6.3. točka b Priloga 5. VTGGS-u**

U dopisu od 8. ožujka 2021. lihtenštajnska vlada opisala je odstupanje na sljedeći način:

„Ta se odredba, u kombinaciji s poglavljem 6.14., posebno odnosi na cisterne na gradilištima (*Baustellentanks*), što je pojam koji se ne spominje u ADR-u.

Cisterne na gradilištima privremeno se upotrebljavaju kako bi se osiguralo gorivo za strojeve koji se upotrebljavaju na gradilištima. Sastoje se od unutarnjeg spremnika i zatvorenog vanjskog sabirnog bazena (vidjeti točku 6.14.1.1. Priloga 5. VTGGS-u). Smatraju se najsigurnijim rješenjem za takvu upotrebu.

Cisterne na gradilištima čija zapremnina iznosi najviše 1 210 litara, a koje prevoze najviše 1 150 litara, mogu odstupati od određenih pravila ADR-a, ali mogu se upotrebljavati samo za pohranjivanje i prijevoz dizelskog goriva i loživog ulja s brojem UN 1202. Odredbe poglavlja 6.8. ADR-a moraju se poštovati, osim točaka 6.8.2.1.3. i 6.8.2.1.4. te točaka od 6.8.2.1.15. do 6.8.2.1.23. Zahtjevi za izradu i ispitivanje takvih cisterni predviđeni su u poglavljima 6.14.2. i 6.14.3. Priloga 5. VTGGS-u. Cisterne na gradilištima podliježu standardizaciji i ispitivanju koje provodi tijelo koje je isto tako odgovorno za ispitivanje u skladu s ADR-om (švicarski Inspektorat za opasne tvari, *Eidgenössisches Gefahrgutinspektorat*). Inspektorat osigurava usklađenost sa svim relevantnim sigurnosnim značajkama kako bi se ostvarila razina sigurnosti slična onoj koja se osigurava pravilima ADR-a.

Iz tih se razloga iznimkom predviđenom u poglavlju 1.1.3.6.3. točki b, u kombinaciji s poglavljem 6.14. Priloga 5. VTGGS-u, ne ugrožava sigurnost."

DNV je u svojem izvješću procijenio povećan rizik u slučaju sudara, vožnje izvan ceste i izlijevanja tereta. Zaključio je da se odobrenjem odstupanja rizik povećava, ali utvrdio je dvije preventivne mjere, odnosno: i. nadzor/ispitivanje cisterni na gradilištima u skladu s ADR-om i ii. upotrebu cisterni na gradilištima koje imaju dvostruki plašt.

Kako se navodi u zahtjevu Lihtenštajna, cisterne na gradilištima sastoje se od unutarnjeg spremnika i zatvorenog vanjskog sabirnog bazena te sigurnost neće biti ugrožena. Osim toga, Lihtenštajn navodi da „[i]zuzeće iz poglavlja 1.1.3.6.3. točke b i poglavlja 6.14. Priloga 5. VTGGS-u više neće biti potrebno od 2027. nadalje jer će se te odredbe staviti izvan snage".

3. **ZAKLJUČAK**

Tijelo smatra da se odobrenjem ovih odstupanja neće ugroziti sigurnost te da tri predmetna zahtjeva za odstupanje ispunjavaju uvjete iz članka 6. stavka 2. točke (a) Direktive. Stoga odstupanja iz članka 30., članka 36. stavka 2. i točke 1.1.3.6.3.b Priloga 5. Pravilniku treba odobriti.

Delegiranom odlukom br. 298/21/COL (dokument br. 1228844) Tijelo je 17. prosinca 2021. propisno dostavilo nacrt odluke o mjerama koje treba poduzeti Odboru za promet EFTA-e, u skladu s člankom 9. Direktive. Odbor za promet EFTA-e 14. siječnja 2022. nije donio mišljenje o nacrtu odluke.

U skladu s člankom 3. stavkom 4. Odluke Stalnog odbora država EFTA-e br. 3/2012/SC Tijelo može donijeti predviđene mjere, osim ako se temeljnim aktom propisuje da se nacrt mjere ne može donijeti ako nije doneseno mišljenje, što se na ovaj postupak ne odnosi, pa Tijelo stoga može donijeti mjeru.

Tijelo stoga odobrava odstupanje kako je zatraženo, na temelju članka 6. stavka 2. točke (a) Direktive. Odstupanje vrijedi šest godina, kako je predviđeno člankom 6. stavkom 3. Direktive. U skladu s člankom 6. stavkom 4. Direktive Tijelo može obnoviti svoje odobrenje.

Član Kolegija s posebnom odgovornošću za promet ovlašten je da u ime Tijela i pod njegovom odgovornošću donosi mjere ako su nacrti mjera koje treba donijeti u skladu s mišljenjem Odbora za okoliš EFTA-e,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobravaju se tri odstupanja koja je zatražila lihtenštajnska vlada povezana s člankom 30., člankom 36. stavkom 2. i točkom 1.1.3.6.3.b Priloga 5. lihtenštajnskom Pravilniku od 3. ožujka 1998. o cestovnom prijevozu opasnih tvari.

Članak 2.

Odstupanja iz članka 1. ove Odluke objavljuju se u odjeljku o EGP-u *Službenog lista Europske unije* te u njegovu Dodatku o EGP-u, u skladu s točkom 6. Protokola 1. uz Sporazum o EGP-u.

Članak 3.

Odstupanja utvrđena u članku 1. ove Odluke vrijede šest godina.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Kneževini Lihtenštajn i proizvodi učinke nakon priopćenja toj državi.

Članak 5.

Vjerodostojan je samo tekst Odluke na engleskom jeziku.

Sastavljeno u Bruxellesu 9. veljače 2022.

Za Nadzorno tijelo EFTA-e, na temelju Odluke o delegiranju br. 103/13/COL,

Árni Páll ÁRNASON
nadležni član Kolegija

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
potpisuje kao direktorica za pravne i izvršne poslove